

ФИПП “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2023 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Надзорен съвет:

Тамаш Хак-Ковач – председател

Чаба Наги – член

Бисер Христов Петков – член

Управителен съвет:

Светослав Спасов Велinov – председател

Владимир Евгениев Нечев – член и изпълнителен директор

Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Ивелин Сашев Геков – член и Изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1000

ул. „Георги Бенковски” № 5, ет. 2

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

„Алианц Банк България” АД

ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА

ФОНД ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ „ДСК-РОДИНА“

ЗА 2023 ГОДИНА

I. Обща информация за фонда

ПОК „ДСК - Родина“ АД (Компанията), ЕИК 121507164, получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване. На 01.10.2021 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за създаване на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК-Родина“ (ФИПП „ДСК-Родина“ или Фонда), като фондът е вписан в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 13 от Закона за Комисията за финансов надзор, съгласно Решение № 747-ФИПП/12.10.2021 г. на Комисията за финансов надзор. Считано от 12.10.2021 г. фондът се счита учреден. Фондът е вписан в Регистър БУЛСТАТ на 14.10.2021 г. с БУЛСТАТ 177530432. ФИПП „ДСК-Родина“ е създаден за неопределен срок.

ФИПП „ДСК-Родина“ е обособено имущество, което се управлява и се представлява пред трети лица единствено от Компанията чрез лицата, които я представляват в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията. ПОК „ДСК- Родина“ АД се представлява заедно от двама изпълнителни директори или от изпълнителен директор и прокурист. Фондът няма служители. Седалището и адресът на управление на ФИПП „ДСК-Родина“ съвпадат със седалището и адреса на управление на Компанията, които са както следва: гр. София, 1000, бул. „Георги Бенковски“ № 5, ет. 2.

Предмет на дейност на ФИПП „ДСК-Родина“ е изплащане на допълнителни пожизнени пенсии за старост и се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му. Компанията управлява средствата на ФИПП „ДСК-Родина“ с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация в интерес на лицата, получаващи плащания и техните наследници.

Съгласно КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО, Компанията, управляваща ФИПП „ДСК-Родина“, сключва договор за попечителки услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

Фондът няма регистрирани клонове.

Фондът не осъществява научноизследователската и развойната дейност.

Финансов надзор

Надзор върху управлението на Фонда се осъществява от Комисия за финансов надзор - специализиран държавен орган с правомощия да регулира и осъществява надзор на капиталовия, застрахователния и пазара на допълнителното пенсионно осигуряване (www.fsc.bg).

Съвместен финансов одит

Годишните финансови отчети на Компанията и Фонда задължително се проверяват и заверяват съвместно от две одиторски дружества, които са регистрирани одитори съгласно Закона за независимия финансов одит в България. През отчетната финансова година за одитори на Компанията

и Фонда бяха избрани „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „БДО АФА“ ООД - едни от водещите организации в страната, предоставящи професионални услуги в сферата на одита.

Услугите и възнагражденията на съвместните регистрирани законови одитори се поемат от ПОК в съответствие с нормативните изисквания.

II. Брой пенсионери

Осигурено лице придобива право на допълнителна пожизнена пенсия за старост при навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО. Осигуреното лице има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост и до една година преди навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие, че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер, не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО.

Към 31 декември 2023 г. броят на пенсионерите във ФИПП „ДСК-Родина“ е 512 лица. Това представлява 19,45% от общия брой /2 632/ лица с отпуснати и изплатени пенсии от всички фондове за изплащане на пожизнени пенсии.

От ФИПП „ДСК-Родина“ се изплащат следните видове допълнителни пожизнени пенсии за старост:

- пожизнена пенсия без допълнителни условия;
- пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане
- пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст.

Периодът на гарантирано изплащане може да бъде от две до десет години, в зависимост от избора на осигуреното лице.

При придобиване право на допълнителна пожизнена пенсия за старост, съгласно условията на КСО и Правилата на фонда и въз основа на подадено и одобрено заявление между Компанията и Пенсионера се сключва пенсионен договор. Страните по пенсионния договор не може да правят изменения в него по отношение на вида на пенсията, начина за изчисляването ѝ, покритите рискове, гарантирания размер и срока на получаването ѝ, като реда за изменения и допълнения в условията на пенсионния договор са уредени в Правилника на фонда. Пенсионният договор се прекратява при смърт на Пенсионера. Допълнителната пенсия, определена в пенсионния договор, се превежда до 15-то число от месеца за текущия месец по банков път (лична банкова сметка) на Пенсионера, съответно с пощенски запис, ако това е уговорено между страните в пенсионния договор.

През 2023 г. 8 лица са сключили договор за изплащане на пожизнена пенсия без допълнителни условия, 85 лица са сключили договор за изплащане на пожизнена пенсия с период на гарантирано плащане, а 419 лица са сключили договор за изплащане на пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане.

В долупосочената таблица е представена информация за броя на пенсионерите с отпуснати и изплатени пенсии от фондовете за изплащане на пожизнени пенсии към 31.12.2023 г.:

Фонд за изплащане на пожизнени пенсии (ФИПП)	Брой пенсионери 2023 г.	Брой пенсионери 2022 г.
ФИПП "Доверие"	644	299
ФИПП "Съгласие"	273	133
ФИПП "ДСК-Родина"	512	252
ФИПП Алианц България	574	260
ФИПП „ОББ“	303	112
ФИПП "ЦКБ-Сила"	302	117
ФИПП-Бъдеще	9	5
ФИПП "Топлина"	7	4
ФИПП "Пенсионноосигурителен институт"	7	1
ФИПП "ДаллБогг: Живот и Здраве"	1	1
Общо:	2 632	1 184

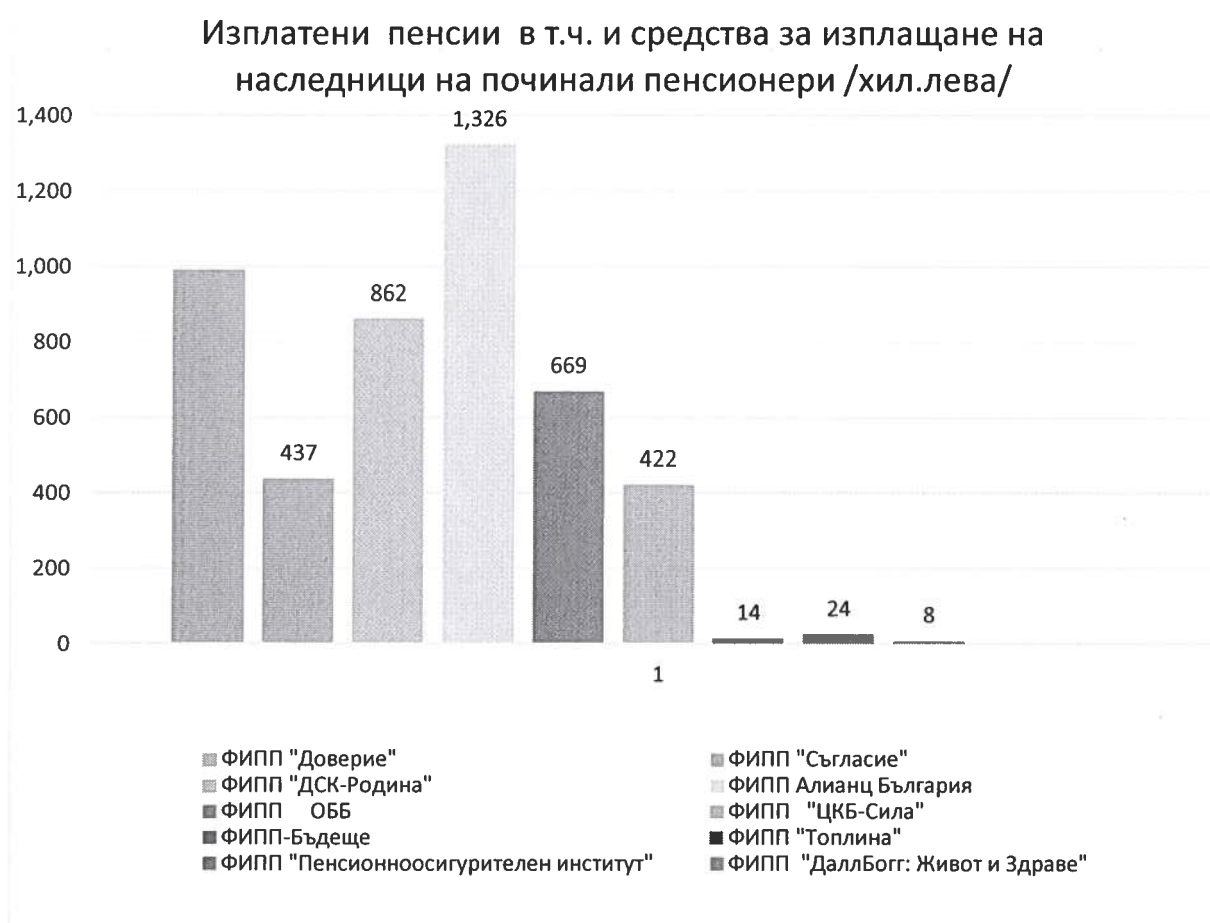
III. Изплащане на допълнителни пожизнени пенсии

Осигурено лице придобива право на допълнителна пожизнена пенсия за старост при навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО. Осигуреното лице има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост и до една година преди навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие, че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер, не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО. Компанията изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне във Фонда на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице или на допълнения размер на средствата в случаите по чл. 131, ал. 2-5 от КСО. През 2023г. от ФИПП са изплатени 862 хил. лв. на пенсионери.

Съгласно публикуваната предварителна информация на уеб сайта на КФН изплатените допълнителни пожизнени пенсии за старост от фондовете за изплащане на пожизнени пенсии към 31.12.2023 г. са:

Фонд за изплащане на пожизнени пенсии (ФИПП)	Изплатени пенсии в т.ч. и средства за изплащане на наследници на починали пенсионери / хил. лв./ 2023 г.	Изплатени пенсии в т.ч. и средства за изплащане на наследници на починали пенсионери / хил. лв./ 2022г.
ФИПП "Доверие"	991	408
ФИПП "Съгласие"	437	154
ФИПП "ДСК-Родина"	862	339
ФИПП Алианц България	1 326	481
ФИПП „ОББ“	669	168

ФИПП "ЦКБ-Сила"	422	145
ФИПП-Бъдеще	14	8
ФИПП "Топлина"	24	15
ФИПП "Пенсионноосигурителен институт"	8	3
ФИПП "ДаллБогг: Живот и Здраве"	2	1
Общо:	4 755	1 722

Общият размер на изплатените допълнителни пожизнени пенсии за старост ,както и средствата, изплатени на наследници на починали пенсионери от всички фондове за изплащане на пожизнени пенсии към 31.12.2023 г е 4 751 хил. лева., изплатените от ФИПП „ДСК-Родина“ са 862 хил. лв. / 18.14 % от общият размер на изплатените допълнителни пожизнени пенсии за старост от всички фондове/.

През 2023г. броят на изплатените пенсии от ФИПП „ДСК-Родина“ е 4 126 като изплатените пожизнени пенсии без допълнителни условия са 56, пожизнените пенсии с период на гарантирано плащане са 681 броя, а пожизнените пенсии, включващи разсрочено плащане са 3 389.

Среден размер на месечната пенсия

Размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост се определя на базата на:

- натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида след допълването ѝ при необходимост;
- таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от НСИ;
- техническия лихвен процент, определен от Управителния съвет на Компанията и одобрен от КФН.

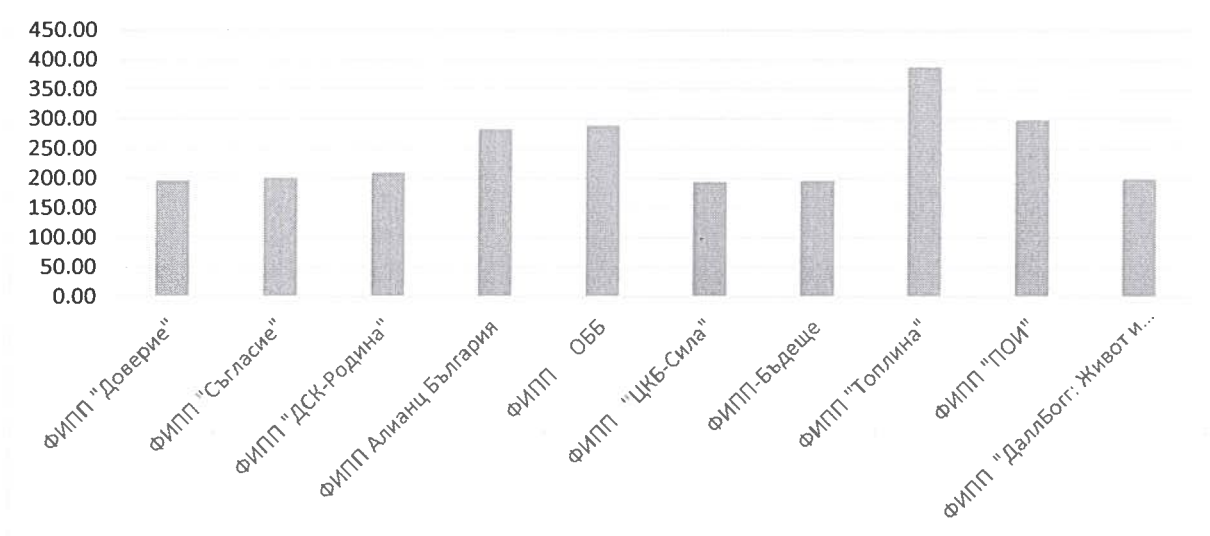
Месечният размер на личната допълнителна пожизнена пенсия се изчислява при спазване на изискванията на КСО и Наредба № 69 на КФН.

Средният размер на месечната пенсия във ФИПП „ДСК-Родина“ е 209.73 лв. / за сравнение средната пенсия през 2022 г. е била 199.22 лв/. Средният размер за всички фондове е 229.54лв, като във ФИПП „ДСК-Родина“ той е с 8.63 % по-нисък от средния за всички фондове за изплащане на пожизнени пенсии.

В таблицата по-долу е представена информация за средния размер на месечната пенсия, изплатена от фондовете за изплащане на пожизнени пенсии към 31.12.2023 г.:

Фонд за изплащане на пожизнени пенсии (ФИПП)	Среден размер на месечната пенсия 2023 г.	Среден размер на месечната пенсия 2022г.
ФИПП "Доверие"	195.28	196.30
ФИПП "Съгласие"	200.87	178.94
ФИПП "ДСК-Родина"	209.73	199.22
ФИПП Алианц България	282.57	259.87
ФИПП „ОББ“	289.53	268.97
ФИПП "ЦКБ-Сила"	193.69	162.60
ФИПП-Бъдеще	195.83	214.21
ФИПП "Топлина"	388.57	421.03
ФИПП "Пенсионноосигурителен институт"	298.70	370.00
ФИПП "ДаллБогг: Живот и Здраве"	198.80	200.00

Среден размер на месечната пенсия във фондовете за изплащане на пожизнени пенсии през 2023 г.

Изплатени средства на наследници

През 2023г. във ФИПП „ДСК-Родина“ не са изплатени средства на наследници на пенсионери.

Средства във фондовете за изплащане на пожизнени пенсии

Средствата във ФИПП „ДСК-Родина“ / Стойността на нетните активи/ към 31.12.2023 г. са 8 925 хил. лв.

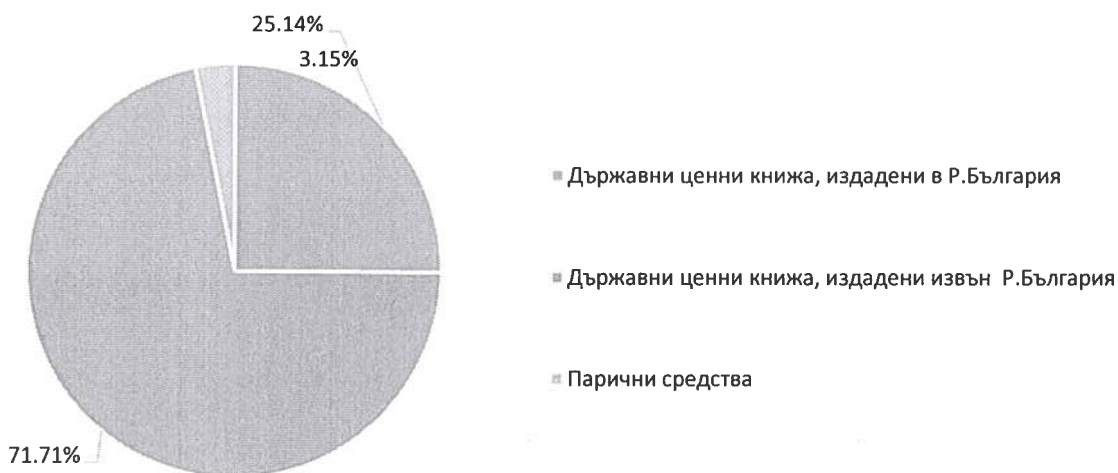
IV. Инвестиционна дейност

Средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии се инвестират в съответствие с дългосрочните интереси на Пенсионерите, и при спазване на принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация.

Основната цел при управлението на активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии е Компанията да поддържа достатъчно по размер средства във фонда, отговарящи на цялостната му дейност, с които да гарантира покритие на поетите осигурителни рискове. Управителният съвет на Компанията е приел списък на допустимите инвестиционни инструменти, в рамките, определени от действащото законодателство, в които могат да се инвестират средствата на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии.

Разпределение на активите Средствата на Фонда са инвестирани в държавни ценни книжа, отговарящи на изискванията, посочени в чл. 176 от КСО. Към 31.12.2023 г. активите на ФИПП „ДСК-Родина“ имат следното разпределение:

Структура на инвестиционния портфейл ФИПП ДСК - РОДИНА

Структура на инвестиционния портфейл В таблицата по-долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. По - подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл е представена в годишния финансов отчет на Фонда.

Инвестиционни инструменти	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %	Балансова стойност (в хил. лв.)	Отн. дял в %
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.	2 244	25.14	253	6.17
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	2 244	25.14	253	6.17
Чуждестранни финансови активи, в т.ч.	6 401	71.71	2 834	69.07
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>	6 401	71.71	2 834	69.07
Парични средства	281	3.15	1 015	24.74
Вземания	-	-	1	0.02
Балансови активи общо	8 926	100.00	4 103	100.00

V. Управление на риска

В рамките на инвестиционния процес се извършва постоянен мониторинг, измерване и управление на съвкупността от рискове, свързани с управлението на активите на фонда. ФИПП „ДСК - Родина“ е изложен на следните видове риск:

- Пазарен риск
- Кредитен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация

Пазарният риск има най-голяма относителна тежест в общата съвкупност от рискове, на които са изложени управляваните от Компанията пенсионни фондове и фондовете за изплащане. Основните видове пазарен риск, свързан с отделните класове финансови активи са:

- лихвен – рискът от промяна в пазарните лихвени проценти;
- валутен – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент, деноминирани във валута различна от лев и евро, поради изменение на обменния курс;
- ценови риск, свързан с инвестиции в акции – рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неблагоприятни промени на пазарните цени.

Адекватното управление на този риск се подпомага от създадената система от вътрешни лимити - позиционни лимити, Stop-loss лимити, VaR лимити. Лимитите подлежат на регулярен преглед и актуализация в зависимост от измененията в средата. Прилага се система за ескалация при идентифицирани нарушения на лимити и са определени срокове за предприемане на коригиращи мерки. За управление на пазарния риск се използват разрешените от закона инструменти за намаляване на риска. Ефективността на сключените сделки за намаляване на инвестиционните рискове се наблюдава и оценява текущо от отговорните лица и звена. През отчетната година не са сключвани сделки с деривативни инструменти.

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност. Кредитният риск произтича основно от дълговите финансови инструменти, свободните парични средства и деривативните договори.

Ликвиден риск е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Управлението на ликвидния риск се осъществява чрез поддържане на парични средства и инвестиции във високоликвидни финансови инструменти.

Законовият риск включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в Кодекса за социално осигуряване и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба при привеждането на портфейла в съответствие с регулаторните изисквания.

Политическият риск произтича от поява на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при Фондът осъществява своята дейност.

Риск от концентрация е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Компанията управлява пенсионните фондове и фондовете по изплащане като прилага мерки за добре диверсифицирани инвестиционни портфейли.

Оперативна дейност и непрекъсваемост на дейността

Основните сървъри са преместени в дейта център на Банка ДСК в съответствие с всички вътрешни правила и приети политики, като по този начин е подсигурана още по-надеждна непрекъсваемостта на дейността.

Всички служители свързани с основните дейности на компанията по ежедневните задължения за предоставяне на необходимите данни към надзорните органи са подсигурени и с допълнителен отдалечен достъп за работа от вкъщи чрез VPN достъп. Техниката е подновена и в съответствие с изискванията за гладко протичане на работните процеси.

Влияние върху дейността и финансовото състояние на Фонда

Развитието на финансовите пазари продължава да е във фокуса на наблюдение от страна на ръководството на Компанията и то продължава текущо да следи за поява на инвестиционни и други рискове и респективно на последици от пандемията върху дейността и финансовите резултати на управляваните от нея фондове.

Политиката на Ръководството по отношение измерването и управлението на отделните видове риск е представена по - подробно в годишния финансов отчет на ФИПП „ДСК - Родина“.

VI. Цели за управлението на фонда

Основната цел при управлението на активите на Фонда за изплащане на пожизнени пенсии е Компанията да поддържа достатъчно по размер средства във фонда, отговарящи на цялостната му дейност, с които да гарантира покритие на поетите осигурителни рискове.

VII. Настъпили събития след края на отчетния период

Съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024г., съответно решение на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024 г., са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.02.2024 г. Ивелин Сашев Геков е член на Управителния съвет и Изпълнителен директор на ПОК „ДСК-Родина“ АД. Решението за промяна на състава на Управителния съвет и представителството на ПОК „ДСК Родина“ е вписано в Търговския регистър на 12.02.2024 г

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на Фонда.

Дата: 15.03.2024

Главен изпълнителен директор:

/Владимир Нечев/

Изпълнителен директор:

/Михаил Сотиров/

**Building a better
working world**

Ърнст и Янг Одит ООД
Полиграфия офис център
бул. Цариградско шосе 47А, етаж 4
София 1124
Централа: +359 2 81 77 100
Факс: +359 2 81 77 111
ey.com

БДО АФА ООД
гр. София 1504
ул. Оборище №38
Тел. +359 2 943 37 00
Ел. поща: office@bdoafa.bg
www.bdoafa.bg

Доклад на независимите одитори До акционерите На Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК-Родина“ („Фонда“), включващ отчет за наличните нетни активи за изплащане на доходи, актюерската настояща стойност и излишък или дефицит по плана към 31 декември 2023 година, отчет за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на 31 декември 2023 година, както и пояснителни приложения към финансовия отчет, съдържащи и съществена информация за счетоводната политика.

По наше мнение, приложеният финансов отчет дава вярна и честна представа за нетните активи на Фонда към 31 декември 2023 година и за промените в неговите нетните активи и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващата го компания ПОК „ДСК-Родина“ АД („Компанията“) в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

**Building a better
working world**

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос беше адресиран при проведения от нас одит, е направено в този контекст.

Ние изпълнихме нашите отговорности, описани в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, в т.ч. по отношение на тези въпроси. Съответно, нашият одит включи изпълнението на процедури, разработени в отговор на нашата оценка на рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет. Резултатите от нашите одиторски процедури, включително процедурите, изпълнени да адресират въпросите по-долу, осигуряват база за нашето мнение относно одита на приложения финансов отчет.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p>Оценка на инвестиции по справедлива стойност</p> <p>Оповестяванията на Фонда по отношение на инвестициите по справедлива стойност са включени в Пояснително приложение 2.7.1 Инвестиции на плана, Пояснително приложение 2.7.5 Принципи за оценка по справедлива стойност, Пояснително приложение 3.1 Кредитен риск, Пояснително приложение 4 Използване на счетоводни преценки и предположения и Пояснително приложение 6 Инвестиции.</p> <p>Портфейлът на Фонда от инвестиции към 31 декември 2023 година е в размер на 8,645 хил. лв., което представлява 96.85% от общата сума на активите на Фонда към тази дата. Тези инвестиции се разглеждат като ключов фактор за промените в нетните активи на Фонда и размера на нетните му активи за изплащане на доходи.</p> <p>Оценката на справедливата стойност на инвестициите на Фонда, които включват държавни ценни книжа, се осъществява на база на пазарни цени от активни пазари.</p> <p>Поради съществената стойност на инвестициите, ние сме определили, че тази област е свързана със значителен риск от съществено неправилно отчитане и съответно, представлява ключов одиторски въпрос.</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучващи запитвания, инспекция на документи и анализи за получаване на разбиране относно процеса за определяне на справедлива стойност на инвестициите на Фонда, както и за пряко свързаните процеси на текущо управление на инвестиционната дейност на Фонда; • Оценка на адекватността на използвания метод за оценяване на справедливата стойност на инвестициите на Фонда на база на пазарни цени от активни пазари; • Съпоставяне на използваните при определяне на справедливите стойности на инвестициите на Фонда цени/котировки с отчетените справедливи стойности на

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
	<p>инвестициите към 31 декември 2023 година, които са класифицирани като Ниво 1 в йерархията на справедливите стойности;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тестове за проверка на математическата точност при изчислението на справедливите стойности на инвестициите на Фонда и анализ на адекватността на разпределянето по нива на йерархията на справедливите стойности; • Получаване на потвърдително писмо от банката-депозитар и равнение на потвърдените номинални стойности на инвестициите с инвестиционния портфейл на Фонда към 31 декември 2023 година, както и равнение на потвърдените в писмото стойности на сделките с инвестиции през 2023 година с регистри на Фонда; • Оценка на уместността, пълнотата и точността на оповестяванията във връзка с инвестициите по справедлива стойност, включително относно йерархията на справедливите стойности, спрямо изискванията на МСФО, приети от ЕС.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

**Building a better
working world**

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и представянето на този финансов отчет, който дава вярна и честна представа в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

**Building a better
working world**

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е

**Building a better
working world**

приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 година от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

**Building a better
working world**

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „Ърнст и Янг Одит“ ООД и „БДО АФА“ ООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 година на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК-Родина“ от общото събрание на акционерите на Пенсионно осигурителна компания „ДСК-Родина“ АД, проведено на 27 март 2023 година, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 година на Фонда представлява трети пълен ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ърнст и Янг Одит“ ООД и седми пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „БДО АФА“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Фонда, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда и управляващата го Компания.

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД: Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД:

Милка Начева-Иванова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

Рени Йорданова
Управител и
Регистриран одитор, отговорен за одита

19 март 2024 година
гр. София, България

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В НАЛИЧНИТЕ НЕТНИ АКТИВИ ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА ДОХОДИ
За годината, завършваща на 31 декември 2023 година

В хиляди лева	Прил.	2023	2022
Инвестиционен доход			
Нетни приходи от лихви	7	165	41
Нетни печалби от оценка на инвестиции по справедлива стойност		388	-
Вноски по плана			
Прехвърлени средства от УПФ		5 125	3 804
Прехвърлени средства от УПФ на починали осигурени лица без наследници		18	60
Прехвърлени средства от УПФ за преизчисляване на пенсията по реда на чл. 169г, ал. 2 от КСО		1	-
Прехвърлени средства от пенсионноосигурителната компания за допълване на недостиг от резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии		-	1
Общо увеличение на стойността на нетните активи за изплащане на доходи		5 697	3 906
Плащания на доходи по плана			
Плащания към пенсионери и наследници		862	339
Разходи за банкови такси		3	2
Нетни загуби от оценка на инвестиции по справедлива стойност		-	215
Начислена такса за пенсионноосигурителната компания по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО		9	5
Общо намаляния на стойността на нетните активи за изплащане на доходи		874	561
Нетно увеличение на стойността на нетните активи за изплащане на доходи		4 823	3 345
Налични нетни активи за изплащане в началото на периода		4 102	757
Налични нетни активи за изплащане на доходи към 31 декември		8 925	4 102

Отчетът за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи следва да се разглежда заедно с пояснителните приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 20.

Финансовият отчет на страници е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД и е подписан на 15.03.2024 г.

Владимир Нечев
Главен изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 19 март 2024 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Одит“ ООД:

Одиторско дружество „БДО АФА“ ООД

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

За годината, завършваща на 31 декември 2023 година

В хиляди лева	Прил.	2023	2022
Парични потоци от оперативна дейност			
Постъпления от прехвърлени средства от УПФ		5 126	3 804
Постъпления от прехвърлени средства на починали лица без наследници		18	60
Парични потоци от пенсионноосигурителната компания-Резерв за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии		-	1
Плащания към пенсионери и наследници		(862)	(339)
Плащания към пенсионноосигурителната компания		(9)	(5)
Получени лихви		71	16
Платени лихви		-	-
Плащания за покупка на инвестиции		(5 680)	(2 834)
Получени средства от падежирани ценни книги		604	
Банкови такси по изплащане на пожизнени пенсии и суми на наследници на починали пенсионери		(2)	(2)
Нетен паричен поток (за)/от оперативна дейност		(734)	701
Нетно (намаление)/увеличение на парични средства и парични еквиваленти		(734)	701
Парични средства и парични еквиваленти в началото на периода		1 015	314
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	5	281	1 015

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с пояснителните приложения към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представени на страници от 4 до 20.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина” АД и е подписан на 15.03.2024 г.

Владимир Нечев
Главен изпълнителен директор

Михаил Сотиров
Изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор (съставител)

Финансов отчет, върху който сме издали одиторски доклад с дата: 19 март 2024 година

Одиторско дружество „Ърнст и Янг Оудит” ООД:	Одиторско дружество „БДО АФА” ООД
	

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПОК „ДСК – Родина” АД (Компанията), ЕИК 121507164, получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване. На 01.10.2021 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за създаване на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ДСК-Родина“ (ФИПП „ДСК-Родина“ или Фонда), като фондът е вписан в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 13 от Закона за Комисията за финансов надзор, съгласно Решение № 747-ФИПП/12.10.2021 г. на Комисията за финансов надзор. Фондът се счита учреден считано от 12.10.2021 г. Фондът е вписан в Регистър БУАСТАТ на 14.10.2021 г. с БУАСТАТ 177530432. ФИПП „ДСК-Родина“ е създаден за неопределен срок

Към 31 декември 2023 г. в ФИПП „ДСК – Родина” общият брой на пенсионерите, получаващи пенсии от фонда са 512.

ФИПП „ДСК-Родина“ се управлява и се представлява пред трети лица единствено от Компанията чрез лицата, които я представляват в Търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ при Агенцията по вписванията. ПОК „ДСК-Родина” АД се представлява заедно от двама изпълнителни директори или от изпълнителен директор и прокурис (ако е назначен). Фондът няма служители. През 2023 г. се извършиха следните промени в състава на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД – г-жа Виолена Маринова Спасова и г-н Янаки Севастиянов Янакнев бяха освободени от длъжност съответно г-н Тамаш Хак-Ковач и г-н Бисер Христов Петров бяха избрани за нови членове на съвета. В състава на Управителния съвет на Компанията през 2023 г. се извършиха следните промени – г-н Николай Иванов Марев, г-н Боян Филипов Стефов, г-жа Румяна Боянова Сотирова и г-жа Диана Дечева Митева бяха освободени от длъжност, като за нови членове на съвета бяха избрани г-н Владимир Евгениев Нечев и г-н Светослав Спасов Велинов. След промените към 31.12.2023г. съставът на Управителния съвет е: Светослав Спасов Велинов – председател, Владимир Евгениев Нечев и Михаил Петров Сотиров. На 12.02.2024 г. е вписана промяна в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК Родина“ АД. На 12.02.2024 г. е вписана промяна в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК Родина“ АД (Приложение № 16).

Към 31.12.2023 г. изпълнителни директори на Компанията са Владимир Нечев – Главен изпълнителен директор и Михаил Сотиров – Изпълнителен директор. Няма назначен прокурис.

Седалището и адресът на управление на ФИПП „ДСК-Родина“ съвпадат със седалището и адреса на управление на Компанията, които са както следва: гр. София, община Столична, гр. София, 1000, бул. „Георги Бенковски” № 5, ет. 2.

Одитният комитет и Надзорният съвет в Компанията подпомагат работата на УС и имат роля на лица натоварени с общо управление, които извършват мониторинг и надзор над вътрешната контролна система, управлението на риска и системата на финансово отчитане на Компанията.

Предмет на дейност на ФИПП „ДСК-Родина“ е изплащане на допълнителни пожизнени пенсии за старост и се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (Кодекса или КСО), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му. Компанията управлява средствата на ФИПП „ДСК-Родина“ с грижата на добър търговец при спазване принципите на качество, надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация в интерес на лицата, получаващи плащания и техните наследници.

Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността ѝ. Активите на Фонда не могат да се придобиват по давност. С активите на ФИПП „ДСК-Родина“ не могат да се изпълняват задълженията на Компанията и на управляваните от нея фондове, освен по сключените договори за изплащане на допълнителни пожизнени пенсии за старост и други предвидени в КСО и действащата нормативна уредба плащания. Задълженията към пенсионерите, съответно техните наследници, не може да се изпълняват със средства на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване.

За изплащане на допълнителните пожизнени пенсии за старост при осигуряване в Универсален пенсионен фонд „ДСК-Родина“ (УПФ „ДСК-Родина“), Компанията създава Фонд за изплащане на пожизнени пенсии. Осигуреното лице придобива право на допълнителна пожизнена пенсия за старост при навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО. Осигуреното лице има право на допълнителна пожизнена пенсия за старост и до една година преди навършване на възрастта му по чл. 68, ал. 1 от КСО, при условие, че натрупаните средства по индивидуалната му партида позволяват отпускането на такава пенсия в размер, не по-малък от размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО. Месечното плащане на допълнителната пожизнена пенсия за старост не може да бъде по-малко от 15% от минималния размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 от КСО към датата на определянето му. Компанията изплаща допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне във Фонда на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице или на допълнителния размер на средствата в случаите по чл. 131, ал. 2-5 от КСО.

Приложения към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

От ФИПП „ДСК-Родина“:

1. се изплащат пожизнените пенсии и дължимите средства на наследниците на починалите пенсионери и се извършват разходи за тяхното изплащане в страната съгласно чл. 192а, ал. 9 от КСО;
2. се извършват разходи за придобиване и продажба на неговите активи;
3. се изплаща таксата в полза на Компанията за осъществяваната от нея дейност по управление на Фонда;
4. се прехвърлят средства по реда на чл. 192а, ал. 15, т. 1 и ал. 17 от КСО;
5. не може да се извършват плащания, различни от предвидените в т. 1 – 4.

Компанията предоставя следните видове допълнителни пожизнени пенсии за старост:

1. пожизнена пенсия без допълнителни условия;
2. пожизнена пенсия с период на гарантирано изплащане;
3. пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане на част от средствата до навършване на избрана от пенсионера възраст.

Изискуемият размер на средствата във Фонда за изплащане на пожизнени пенсии към 31 декември е равен на задълженията към пенсионерите и техните наследници към тази дата.

Съгласно КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО, Компанията, управляваща ФИПП „ДСК-Родина“, сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

2. Обобщена информация за счетоводната политика

2.1. Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти” (МСС).

При изготвянето на финансовия отчет на Фонда е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчетяване на планове за пенсионно осигуряване” (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансовия отчет на Фонда в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

2.2. База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Инвестиции, които са отчетени по справедлива стойност;
- Актюерска настояща стойност за задълженията към пенсионери по справедлива стойност.

2.3. Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ФИПП „ДСК-Родина“.

2.4. Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат през всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в приложенията по оценка на финансови инструменти.

2.5. Финансови приходи и разходи

Приходите от лихви по инвестиции в дългови инструменти се начисляват текущо пропорционално на времевата база и договорен лихвен процент, а за паричните средства и парични еквиваленти - чрез прилагане на метода на ефективната лихва.

В отчета за паричните потоци получените лихви се представят намалени с платените лихви като част от покупната цена на придобитите през годината инвестиции.

2.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс за деня на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо българския лев са както следва:

	31 декември 2023	31 декември 2022
1 EUR (фиксиран)	1.95583 BGN	1.95583 BGN

2.7. Финансови инструменти

2.7.1. Инвестиции на плана

Инвестициите на плана се отчитат по справедлива стойност и включват дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата. В случаите на продаваеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната цена. За инвестиции, които не се търгуват на активни пазари справедливата стойност се определя чрез прилагане на оценъчни модели. Фондът признава инвестициите, отчитани по справедлива стойност на датата на уреждане. При първоначално признаване инвестициите на плана се отчитат по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи при възникването им.

Ценни книжа, които имат фиксирана цена на изплащане на падежа и които са придобити с цел да съответстват на задълженията на плана или на конкретна част от тях, могат да се отчитат на базата на окончателната им цена на изплащане, като се приема постоянна норма на възвръщаемост до падежа им.

Когато планът притежава инвестиции, за които не е възможно да се направи приблизителна оценка на справедливата стойност, като например пълна собственост върху предприятие, се оповестява причината, поради която не се използва справедлива стойност. Доколкото инвестициите се отчитат по стойности, различни от пазарната или справедливата стойност, се оповестява и справедливата стойност.

Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата стойност на инвестициите в отчета за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи.

2.7.2. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

Фондът отчита паричните средства и парични еквиваленти по амортизирана стойност.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.7. Финансови инструменти, продължение

2.7.2. Парични средства и парични еквиваленти, продължение

При първоначално признаване Фондът отчита парични средства и парични еквиваленти, използвани в дейността на Фонда, по справедлива стойност, за която се приема цената им на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите пряко свързани с осъществяване на сделката.

В края на всеки отчетен период Фондът прави преценка за размера на коректива за загуби за очаквани кредитни загуби от парични средства и парични еквиваленти, в случай че има значително увеличение в кредитния риск на контрагентите. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Фондът оценява загубата от обезценка на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и парични еквиваленти в банки, Фондът прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход Фондът прилага “тристепенен“ модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив). За целта се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody’s, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg. На тази база, от една страна, се използват публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), рефериращи към рейтинга на съответната банка, а от друга, от промяната на рейтинга на съответната банка, Фондът оценява наличието на завишен кредитен риск. Загубите при неизпълнение се оценяват съобразно наличието на гарантирани и/или обезпечени суми по банковите сметки.

2.7.3 Отписване на инвестиции на плана и парични средства и парични еквиваленти

Фондът отписва инвестиции на плана или парични средства и парични еквиваленти, когато договорните права към паричните потоци от тях изтекват, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от тях в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването им. Всяко участие в прехвърлени финансови инструменти, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът извършва транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фондът нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, той отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложено на промени в стойността на прехвърления актив.

Фондът отписва определени инвестиции и парични средства и парични еквиваленти, когато бъдат определени като несъбираеми - когато има информация, показваща, че длъжникът е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване, напр. когато длъжникът е бил ликвидирал или е влязъл в производство по несъстоятелност. Отписаните инвестиции и финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички възстановени суми се отчитат в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.7. Финансови инструменти, продължение

2.7.4. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Фонда включват основно задължения към Компанията.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност. Фондът отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

2.7.5. Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп. Фондът използва основно пазарния, и по-ограничено приходния подход, като най-често прилаганите оценъчни техники са директни и/или коригирани котирани пазарни цени и дисконтирани парични потоци.

Справедливата стойност на инвестициите се определя всеки месец на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Фондът е приел следните критерии за определяне на активен пазар: сключени сделки в над 50% от работните сесии за предходния тримесечен период и над 1% от средния Free Float изтъргуван обем за същия период, като двете условия се прилагат кумулативно.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

2.7.6. Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на инвестициите на плана, се признават в отчет за промените в наличните нетни активи за изплащане на доходи на месечна база.

2.8. Такси в полза на Компанията

За осъществяване на дейността по управление на ФИПП „ДСК-Родина“ през 2023г. Компанията събира такса управление в размер на 0,15 % годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

Фондът не начислява други такси и удържки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.9. Актуерна настояща стойност на задължения

Актуерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи се определя на базата на пенсиите, уговорени съгласно условията на плана.

Задълженията към пенсионерите и техните наследници са равни на настоящата стойност на дължимите плащания към пенсионерите и техните наследници след последната им актуализация съгласно чл. 169в, ал. 1, 2 и 4 и чл. 170, ал. 6 от КСО и последното преизчисляване на пенсиите по чл. 169г от КСО.

Настоящата стойност на задълженията към пенсионерите се определя въз основа на:

1. лихвен процент, който съответства на безрисковия лихвен процент обявен за България (според кривата на доходността, публикувана в сайта на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване ЕИОРА (European Insurance and Occupational Authority) към 31.12.2023г.;
2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, използвана за изчисляване на първоначалната пенсия на съответното лице;
3. оставащите периоди на гарантирано изплащане на пенсиите по чл. 167, ал. 4, т. 2 от КСО;
4. оставащите периоди на разсрочено изплащане на пенсиите по чл. 167, ал. 4, т. 3 от КСО;
5. възрастта на пенсионерите към датата на изчисляване на настоящата стойност на задълженията към тях, в цели години, закръглена нагоре при навършени шест или повече месеца след последната цяла година.

Настоящата стойност на задълженията към наследници на починали пенсионери се определя въз основа на:

1. лихвен процент, който съответства на безрисковия лихвен процент обявен за България (според кривата на доходността, публикувана в сайта на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване ЕИОРА (European Insurance and Occupational Authority) към 31.12.2023 г.;
2. оставащите периоди на гарантирано изплащане на пенсиите по чл. 167, ал. 4, т. 2 от КСО от датите на смъртта на съответните пенсионери;
3. оставащите периоди на разсрочено изплащане на пенсиите по чл. 167, ал. 4, т. 3 от КСО от датите на смъртта на съответните пенсионери.

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания

Стандарти / изменения, които са влезли в сила и са приети от Европейския съюз

Приетите счетоводни политики са последователни на прилаганите през предходната финансова година, с изключение на следните МСФО и изменения на МСФО, които са възприети от Фонда от 1 януари 2023:

- МСФО 17 Застрахователни договори,
- МСС 1 Представяне на финансови отчети и Изложение за практика по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (Изменения),
- МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки (Изменения),
- МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви, възникващи в резултат на една сделка (Изменения),
- МСС 12 Данъци върху дохода: Международна данъчна реформа – Втори стълб Моделни правила (Изменения).

Възприетите и изменени стандарти и разяснения не са оказали съществено влияние върху счетоводните политики на Фонда.

Приложения към финансовия отчет

2. Обобщена информация за счетоводната политика, продължение

2.10. Промени в счетоводните политики и оповестявания, продължение

Стандарти/изменения, които все още не са влезли в сила, но са приети от Европейския съюз

- **МСС 1 Представяне на финансови отчети: Класификация на пасивите като текущи или нетекущи (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено, и ще трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с МСС 8. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- **МСФО 16 Лизинг: Пасив по лизинг при сделка за продажба с обратен лизинг (изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Стандарти/изменения, които все още не са влезли в сила и не са приети от Европейския съюз

- **МСС 7 Отчети за паричните потоци и МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- **МСС 21 Ефекти от промените във валутните курсове: Липса на обменяемост (Изменения).** Измененията са в сила за годишни отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г., като по-ранното им прилагане е позволено. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия: Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие.** През месец декември 2015 г. СМСС отложи за неопределен период датата на влизане в сила на това изменение в очакване на резултата от неговия изследователски проект за счетоводното отчитане при прилагането на капиталовия метод. Фондът ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ФИПП „ДСК Родина” е изложено на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация

Управлението на риска на Фонда се извършва от Комитет по управление на риска, който взема своите решения на база на анализи, оценки и предложения на отдел „Управление на риска”.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове, на които са изложени активите на Фонда и в случай на превишение на тези рискове над предварително определено ниво отговарящо на рисковата толерантност на Фонда, вземане на решения за намаляването им.

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск” е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапове, и други извънборсови инструменти разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез лимит за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки сключени с една насрещна страна като процент от нетните активи.
- „Рискова премия” - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Таблицата по-долу представя качеството на инвестициите на плана като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги, извлечени приоритетно от Fitch. При липса на рейтинг от тази агенция са ползвани такива от Moody's.

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
<i>Рейтинг AAA</i>	478	199
<i>Рейтинг AA+</i>	579	-
<i>Рейтинг AA</i>	551	-
<i>Рейтинг AA-</i>	148	-
<i>Рейтинг A-</i>	277	-
<i>Рейтинг BBB+</i>	2 647	-
<i>Рейтинг BBB</i>	1 331	1 875
<i>Рейтинг BBB-</i>	2 634	1 013
	8 645	3 087

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Към 31 декември 2023 г. кредитният риск, свързан с държавния дълг е сравнително нисък. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни.

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Австрия	248	-
Белгия	148	-
България	2 244	253
Унгария	52	44
Германия	478	199
Индонезия	1 279	1 279
Испания	403	-
Италия	-	299
Полша	277	-
Румъния	2 634	1 013
Финландия	331	-
Франция	551	-
	8 645	3 087

- *риск на насрещна страна* - сделките се сключват DvP (доставка срещу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рискът от насрещната страна е сведен до минимум.
- *ликвидност* - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват котиран обем, по-големи от притежаваните, от множество борсови посредници и по тази причина считаме, че ликвидният риск е нисък.
- *влияние на риска от промяна на цената* - според правилата за управление на риска на Фонда, модифицираната дюрация е методът, чрез който се измерва лихвения риск на ценната книга. Основният риск при промяна на пазарната цена на дългов инструмент с фиксиран купон е промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната дюрация е показател доколко пазарната цена на дадена дългова ценна книга е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

В таблиците по-долу са представени матуритетните структури на портфейла от държавен дълг по страни към 31.12.2023 както и към 31.12.2022 г.

31 декември 2023	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
<i>В хиляди лева</i>	месец	месеца	до 1 година	години	години	
Австрия	-	-	4	-	244	248
Белгия	-	-	3	-	145	148
България	19	5	15	-	2 205	2 244
Германия	-	204	2	-	272	478
Испания	-	-	156	-	247	403
Финландия	-	-	4	-	327	331
Франция	203	-	107	-	241	551
Унгария	-	-	1	-	51	52
Индонезия	-	-	18	1 261	-	1 279
Полша	-	9	-	-	268	277
Румъния	12	8	1 033	-	1 581	2 634
	234	226	1 343	1 261	5 581	8 645

31 декември 2022	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
<i>В хиляди лева</i>	месец	месеца	до 1 година	години	години	
България	-	5	-	-	248	253
Германия	-	-	-	199	-	199
Унгария	-	-	1	-	43	44
Индонезия	-	-	18	1 261	-	1 279
Италия	-	-	299	-	-	299
Румъния	-	-	5	1 008	-	1 013
	-	5	323	2 468	291	3 087

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от инвестиции на Фонда.

3.2.1. Лихвен риск

Фондът не е изложен на съществен „лихвен риск“ от промяна в пазарните лихвени проценти, тъй като инвестициите му са с фиксиран лихвен процент.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск” е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент деноминирани във валута различна от Лев и Евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лев/евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния фонд.

Таблицата по-долу представя експозициите на Фонда по видове валути към 31 декември 2023 г.

В хиляди лева

Активи	Лева	Евро	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	276	5	281
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	2 244	2 244
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	6 401	6 401
Вземания	-	-	-
Общо активи	276	8 650	8 926
Задължения към ПОК	1	-	1
Общо пасиви	1	-	1

Таблицата по-долу представя експозициите на Фонда по видове валути към 31 декември 2022 г.

В хиляди лева

Активи	Лева	Евро	Общо
Парични средства и парични еквиваленти	967	48	1 015
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	253	253
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	2 834	2 834
Вземания	1	-	1
Общо активи	968	3 135	4 103
Задължения към ПОК	1	-	1
Общо пасиви	1	-	1

3.3. Ликвиден риск

„Ликвиден риск” е рискът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

В следващите таблици е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови стойности към 31 декември 2023 г.

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	281	-	-	-	-	-	281
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	19	5	15	-	2 205	-	2 244
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	233	204	1 328	1 261	3 375	-	6 401
Общо активи	533	209	1 343	1 261	5 580	-	8 926
Общо пасиви	1	-	-	-	-	-	1

Остатъчни договорни падежи на финансовите активи и пасиви по техните балансови стойности към 31 декември 2022 г.

<i>В хиляди лева</i>	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства и парични еквиваленти	1 015	-	-	-	-	-	1 015
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	5	-	-	248	-	253
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	323	2 468	43	-	2 834
Други вземания	1	-	-	-	-	-	1
Общо активи	1 016	5	323	2 468	291	-	4 103
Общо пасиви	1	-	-	-	-	-	1

Приложения към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.4. Законов риск

„Законов риск“ – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Фонда. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулация.

Ръководството наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

3.5. Политически риск

„Политически риск“ – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Фондът осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политическия риск чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка в държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

3.6. Риск от концентрация

„Риск от концентрация“ е рискът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област. Фондът следва съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, и диверсифицира инвестиционния портфейл по всеки един от споменатите по-горе компоненти.

Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Експозициите към финансови инструменти надвишаващи 5% от нетните активи на ФИПП „ДСК-Родина“ са ДЦК на Република България, Германия, Индонезия и Румъния към 31.12.2023 г.

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Действащо предприятие

Фондът е изготвил своя финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2023 г., въз основа на предположението, че Фондът е действащо предприятие, което предполага продължаване на настоящата стопанска дейност и реализиране на активите и уреждане на пасивите в нормалния ход на неговата дейност. Бъдещите финансови резултати на Фонда зависят от по-широката икономическа среда, в която той осъществява дейността си.

Поради непредсказуемостта в динамиката и развитието на конфликтите между Русия и Украйна, както и този в Газа, обхватът и ефектите върху дейността на Фонда, респективно за неговата бъдеща дейност, активи и пасиви, е сложно и практически невъзможно да бъдат оценени с точност. Към 31 декември 2023 г. Фондът няма експозиция от инвестиции към държави от засегнатите райони. Първоначалната оценка на ръководството е, че не са идентифицирани обстоятелства и фактори, които да поставят под въпрос валидността на принципа-предположение за действащо предприятие.

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Оценка на финансовите инструменти

Фондът определя справедлива стойност на финансовите инструменти, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котиран цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котиран цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котиран цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Оценката на притежаваните от фондовете дългови ценни книжа се извършва по последна цена „купува“ за предходния работен ден, обявена в Bloomberg, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.

Инвестициите на Фонда се състоят от български и чуждестранни държавни ценни книжа, за които има котиран цени на активни пазари и са класифицирани като Ниво 1 по йерархията на справедливите стойности.

Ръководството на Компанията счита, че балансовата стойност на паричните средства и парични еквиваленти, вземания и задълженията е приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

Актуерна настояща стойност на задълженията

Изчислената актуерна настоящата стойност на задълженията към 31 декември 2023 г. на задълженията към пенсионерите, получаващи пожизнени пенсии от ФИПП „ДСК-Родина“ се определя въз основата на следните допускания:

1. лихвен процент, който съответства на безрисковия лихвен процент обявен за България (според кривата на доходността, публикувана в сайта на Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване EIOPA (European Insurance and Occupational Authority) към 31.12.2023 г.;
2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, използвана за изчисляване на първоначалната пенсия на съответното лице съгласно чл.169, ал.1 и ал.2 от КСО;
3. оставащите периоди на гарантирано изплащане на пенсиите по чл. 167, ал. 4, т. 2 от КСО;
4. оставащите периоди на разсрочено изплащане на пенсиите по чл. 167, ал. 4, т. 3 от КСО;
5. възрастта на пенсионерите към датата на изчисляване на настоящата стойност на задълженията към тях.

Безрисковият лихвен процент обявен за България (според кривата на доходността, публикувана в сайта на EIOPA) към 31.12.2023 г. се пресмята за всяка страна, член на ЕС, на базата на единна методология изготвената от EIOPA (последна версия EIOPA-22/547 от декември 2022 г.).

Приложения към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения, продължение

Актуерска настояща стойност на задълженията, продължение

Анализ на чувствителността

Фондът е изготвил анализ на чувствителността в актуерската настояща стойност на обещаните пенсионни доходи при промяна на стойностите от кривата на доходността с +/- 25 bp или +/- 50 bp. Таблицата по-долу престава резултатите от направения анализ:

<i>В хиляди лева</i>	База към 31.12.2023 г.	При промяна на стойностите от кривата на доходността с +25 bp	При промяна на стойностите от кривата на доходността с -25 bp	При промяна на стойностите от кривата на доходността с +50 bp	При промяна на стойностите от кривата на доходността с -50 bp
Актуерска настояща стойност на задълженията към пенсионери	7 123	6 995	7 255	6 872	7 392
Ефект от промяната: увеличение/(намаление)	-	(128)	132	(251)	269

<i>В хиляди лева</i>	База към 31.12.2022 г.	При промяна на стойностите от кривата на доходността с +25 bp	При промяна на стойностите от кривата на доходността с -25 bp	При промяна на стойностите от кривата на доходността с +50 bp	При промяна на стойностите от кривата на доходността с -50 bp
Актуерска настояща стойност на задълженията към пенсионери	3 423	3 362	3 487	3 302	3 554
Ефект от промяната: увеличение/(намаление)	-	(61)	64	(121)	131

5. Парични средства и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Парични средства в разплащателни сметки в банки	281	1 015
	281	1 015

Наличните към 31.12.2023 г. парични средства по текущи сметки на Фонда са в банката попечител (Алианц Банк България), с присъден кредитен рейтинг по Fitch BBB+ (за 2022г.- Fitch BBB+).

Приложения към финансовия отчет

6. Инвестиции

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Български ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 244	253
Чуждестранни държавни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	6 401	2 834
	8 645	3 087

7. Нетни приходи от лихви

<i>В хиляди лева</i>	2023	2022
Приходи от лихви по ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	165	41
	165	41

8. Актюерска настояща стойност на задълженията към пенсионери

В следващата таблица е посочена разбивка на актюерската настояща стойност по очакван падеж на задълженията към пенсионери:

31 декември 2023 <i>В хиляди лева</i>	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Актюерска настояща стойност на задълженията към пенсионери	1 178	2 131	3 814	7 123

31 декември 2022 <i>В хиляди лева</i>	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Актюерска настояща стойност на задълженията към пенсионери	557	1 050	1 816	3 423

9. Оповестяване на свързани лица

За ФИПП “ДСК – Родина” свързани лица са ПОК “ДСК - Родина” АД, „Банка ДСК” ЕАД като неин мажоритарен акционер, ОТП Банк като мажоритарен акционер в капитала на „Банка ДСК” ЕАД, всички дружества, които са част от финансовата група на „Банка ДСК” ЕАД и ОТП Банк, както и ключовия ръководен персонал на ПОК ДСК – Родина АД.

Сделките с ПОК „ДСК – Родина” АД се състоят от такси и удържки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове в зависимост от периодите на възникването им. През 2023 г., ФИПП “ДСК – Родина” не е осъществявал сделки със свързани лица извън таксите към ПОК „ДСК – Родина” АД, оповестени по-горе.

10. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на фонда в общата сметка на пенсионерите, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица.

Приложения към финансовия отчет

11. Събития след датата на отчета

Съгласно взето решение на Надзорния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024г., съответно решение на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД от 30.01.2024 г., са извършени промени в състава на Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД, като считано от 01.02.2024 г. Ивелин Сашев Геков е член на Управителния съвет и Изпълнителен директор на ПОК „ДСК-Родина“ АД. Решението за промяна на състава на Управителния съвет и представителството на ПОК „ДСК Родина“ е вписано в Търговския регистър на 12.02.2024 г.

Освен описаното по-горе, няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на ФИПП „ДСК-Родина“.